

Verslag Orthopaedic Camp in Kumi 4-22 september 2023

De aanloop was lastig. De bezoekende medisch specialist moest zich registreren in Oeganda. Waarom juist nu kregen we geen goed inzicht in. Ik heb \$ 400,- betaald, en daarna konden we afspraken maken, het ziekenhuis kreeg toestemming van de overheid. Maar het was op zo'n korte termijn dat geen van de anderen zich vrij kon maken. Dus ging ik alleen, wel met een knoopje in mijn maag.

De heenreis kost zoals bekend twee dagen. De volgende dag, woensdag, meteen volle bak. Al gauw kwamen we in een flow. Elke patiënt was raak, soms met dubbel probleem waarbij je heel diep moest nadenken wat eerst te doen. Ik mis mijn collega's voor overleg en hardop nadenken. Gelukkig wel mogelijk via Whatsapp, waar dankbaar gebruik van werd gemaakt. De eerste zaterdag had ik nodig om te herstellen, zoals vroeger na een zware sportinspanning. Op zondag naar de radio, een interview met inbellers, anderhalf uur lang. In de dagen erna zelfs telefoon uit Londen, een kleinkind dat vroeg naar de mogelijkheden bij haar oma, maar ook uit Congo en Kenia. Uit Kampala en Entebbe. Het uiterste noorden, waar een tolk bij nodig was. Zuster Groenendijk die mij in NL al vaak gevraagd had haar op de hoogte te houden van het volgende Camp kwam ook met veel jonge patiënten waarvoor ze financiering had van een organisatie uit Oostenrijk. Het hele leerboek orthopedie kwam voorbij, meestal in ver gevorderd stadium. Sommigen waren te ziek om veilig te opereren. Maar ook raakvlakken met neurologie en interne. Een jonge vrouw met pijn aan beide enkels. Ze wees aan hoe ze het pitting oedeem kon wegdrücken. Dat moest een niet orthopedische oorzaak hebben. Geadviseerd naar een arts voor inwendige ziekten te gaan. Kwam de volgende dag echter terug met uitslag bloedonderzoek. Veel te hoog creatinine, dus vast een nierkwaal. Veel verwaarloosd trauma. Vergroeide ellebogen bij kinderen. Bij een vrouw van 18 jaar een kyfose in de lumbale wervelkolom door ingestort L3. Zij ontkende een ongeval of andere kwaal. Haar vader vertelde later dat ze tbc medicijnen had gebruikt. Dus een echte Pottse kyfose. Ik herinner me dat voor het eerst gezien te hebben op een refereeravond in Leiden in 1979 en later nooit meer. Dit gaat problemen bij haar geven omdat ze niet in balans is. Met Dr Malinga afgesproken haar een van de volgende keren samen te opereren.

De samenwerking met collega's en personeel was voortreffelijk. Er is heel hard gewerkt. De sfeer was uitstekend. De vorige keren in de derde week was iedereen moe, nu niet. Het proces verliep beter. Het was zo druk dat we soms al om 7 uur begonnen. Om 6 uur 's avonds wilden we ophouden, maar een tropische regenbui was zo groot dat de anaesthesist voorstelde nog een patiënt te opereren, want we konden toch nog niet naar huis. Gedaan! Al met al iets meer dan 300 outpatients gezien en 80 ervan geopereerd. Na een paar dagen vertelde de ziekenhuis directeur dat hij de verpleging weer zag glimlachen. Ze hadden sinds juni geen salaris gehad. Naast medische nu ook economische hulp kunnen bieden. Elke keer zie je vooruitgang. Deze keer in de organisatie. Maar ook is er geschilderd. Twee operatiekamers hebben nu goede luchtbehandeling. Zoals wijlen Bas van Fraassen al zei heb je een medisch fysicus nodig bij voortgaande vernieuwing. Je wil niet verrast worden door bijvoorbeeld de veteranen ziekte. Moeten we over na gaan denken.

De nieuwe techniek geeft kansen voor moderne orthopedie. Dr. Malinga wil er graag mee beginnen. De indicaties zijn er en hij kan het goed. Hij verdient onze hulp. Heb een deel van het budget gebruikt om de helft van de operatie bij een jonge vrouw met erg slechte heupen te betalen. De volgende keer uit ons magazijn in Nijmegen het totale heupsysteem meenemen. Zal logistiek uitdagend zijn.

Het ziekenhuis is eigendom van de kerk. De bisschop ontmoet. Men wil graag dat wij met onze hulp doorgaan. Is goed voor hen, maar ook leerzaam voor ons. De 8 co-assistenten ter plaatse raakten er niet over uitgepraat. Je moet tegen niet geprotocolleerd werken kunnen, want niets is zo georganiseerd als wij gewend zijn. Trauma moet je oplossen met het doel in het vizier. De te lange schroef in de enkel omdat er geen passende plaat is eruit halen als het gips er af is. Verschillende Girdlestone's gedaan. Elke keer weer onder de indruk dat de patiënt er zo van kan opknappen.

Aantallen patiënten: BGF 19. Osteotomie 18. Osteomyelitis 14. Trauma 12. Klompvoet 7. Etc. Leeftijd: tot 10 jaar 24. Van 10 tot 20 jaar 28. Van 20 tot 30 jaar 7. Van 30 tot 40 jaar 7. Tot 50 jaar 4. De rest ouder, waarbij de leeftijd niet altijd zeker was. Meer dan de helft jonger dan 20 jaar.

Het ziekenhuis management wil ons graag 4x per jaar. Bij voorkeur in de school vakanties.

De groep uit Zeeland gaat begin januari 2024. Het Camp daarna is in de maak.

Plastische chirurgie gaat komende week. Intensief contact mee gehad.

Medisch hulp bieden, naar nu duidelijk bleek ook economisch. Met middelen uit NL en Oostenrijk, via NL connectie en meerder stichtingen. Een functionerend netwerk zonder overhead. De vernieuwde operatiekamer rendeert nu al. En, er zit nog meer in.

Op 3 oktober nog contact gehad met collega en orthopedic officer uit Kumi. Tot nu toe gaat alles goed zonder dat complicaties zijn opgetreden.

3 oktober 2023

Gerrit Jan van Norel, orthopaedisch chirurg.

norelgjv@mac.com Whatsapp +31651288643